T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 813
KARAR NO : 2014 / 911
KARAR TR : 13.10.2014

ÖZET : Araştırma görevlisi olarak görev yaparken, 2547 sayılı Yasanın 35. maddesi kapsamında doktora eğitimi alması amacıyla başka bir Üniversitede görevlendirilen, bu esnada imzaladığı taahhüt ve kefalet senedi Davalı Rektörlüğe aktarılan davacının; mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılması ve doktora öğretimine görevlendirilirken imzalamış olduğu taahhütname ve kefalet senedinin tarafına iade edilmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin davalı Rektörlük işleminin iptali istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : F. Y.
Vekili : Av. H. B.
Davalı : Adıyaman Üniversitesi Rektörlüğü
Vekili : Av. M.F.K.

O L A Y : Davacı vekili müvekkilinin, 2547 Kanunun 35. maddesi uyarınca 2005 yılından itibaren Araştırma Görevlisi kadrosu ile Gaziantep Üniversitesi tarafından doktora öğretimi yapmak amacıyla Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne aktarıldığını; 16.6.2010 tarihinde doktora eğitimini başarıyla tamamlayarak doktor unvanını aldığını; askerlik hizmetini 31.7.2011 tarihinde bitirdiğini; 25.09.2011 tarihinde kadrosunun Kocaeli Üniversitesinden Gaziantep Üniversitesine aktarıldığını; Gaziantep Üniversitesinde Araştırma görevlisi olarak sekiz ay görev yaptıktan sonra kadro olmadığından, kadrosunun mecburi hizmet yükümlülüğü için 24.05.2012 tarihinde Adıyaman Üniversitesine aktarıldığını, halen Adıyaman Üniversitesinde Yardımcı Doçent Doktor olarak görev yapmakta olduğunu; müvekkilinin, 10.10.2013 tarihinde 657 sayılı Kanunun ek 35. maddesi gereğinde mecburi hizmet yükümlülüğüm kaldırılması ve doktora öğretimine görevlendirilirken imzalamış olduğu taahhütname ve kefalet senedinin tarafına iade edilmesi amacıyla Adıyaman Üniversitesi Rektörlüğüne noter aracılığı ile bir ihtarname çektiğini; anılan Rektörlüğünün 05.11.2013 Tarih ve 84776830/3945 sayılı yazısı ile isteminin reddedildiğini; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu Ek 35. maddesiyle getirilen düzenlemeyle, kamu kurum ve kuruluşları tarafından yurt içinde okutulan öğrencilerle ilgili olarak 2547 sayılı kanunun 35/3 maddesinin ve bir üniversite adına bir diğer üniversitede lisansüstü eğitim gören araştırma görevlileri hakkında yönetmeliğin 4/4 maddesi gereği mecburi hizmet yükümlülüğüne ilişkin hükmün uygulama alanının kalmadığını; emsal Danıştay kararlarının da bu doğrultuda olduğunu ifade ederek; müvekkilinin mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılması isteminin reddine ilişkin kararın iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı idare vekilince birinci savunma dilekçesinde, Uyuşmazlık Mahkemesinin kararları doğrultusunda, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu ileri sürülerek, görev itirazında bulunulmuştur.

ŞANLIURFA İDARE MAHKEMESİ:18.2.2014 gün ve E:2013/3074 sayı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde idari dava türleri sayılmış olup idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından iptal davası açılabileceği, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 5. maddesinin (a) bendinde ise vergi mahkemelerinin görevine giren davalarla ilk derecede Danıştay'da çözümlenecek olanlar dışındaki iptal davalarının idare mahkemelerinde çözümleneceğinin hükme bağlanmış olduğu; idare hukuku ilkelerine göre iptal davalarının, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı açılan davalar olduğu; idari işlemlerin ise, idarenin kamu hukuku alanında tek yanlı olarak tesis ettiği, kesin ve doğrudan uygulanabilir hukuksal işlemler olduğu, idari işlemlerin en belirgin özelliğinin, ilgilinin isteğine bağlı olmaksızın idarenin tek yanlı iradesi ile ilgilinin hukuksal durumunu etkileyebilmesi olduğu; dosyanın incelenmesinden, davalı idare bünyesinde öğretim üyesi olarak görev yapan davacının 2547 sayılı Yasanın 35. maddesi gereğince, lisansüstü eğitim görmek üzere kadrosunun Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne nakledildiği, öğrenimini tamamladıktan sonra Gaziantep Üniversitesine döndürüldüğü, buradan da kadrosunun Adıyaman Üniversitesine aktarıldığı, anılan kurumda öğretim elemanı olarak görevli iken mecburi hizmet

yükümlülüğün kaldırılması talebiyle davalı idareye başvurduğu, 05.11.2013 tarih ve 3945 sayılı işlemle başvurusunun reddedilmesi üzerine bakılan davanın açıldığının anlaşıldığı; uyuşmazlıkta, kamu görevlisi olan davacının mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılması talebinin reddine dair işlemin tek taraflı ve kamu gücü kullanılarak Adıyaman Üniversitesi Rektörlüğü tarafından tesis edilen idari bir işlem olması nedeniyle bu işleme karşı açılan davayı çözümleme görevinin de Mahkemelerine ait bulunduğu gerekçesiyle; görev itirazının reddine ve Mahkemelerinin görevliliğine karar vermiştir.

Davalı idare vekilinin olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yolunda süresi içerisinde verdiği dilekçesi üzerine dava dosyası Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI; konunun çözümü için uyuşmazlığın temelini oluşturan işlemin incelenmesinin gerektiği; dava konusu uyuşmazlığın, taraflar arasındaki sözleşmeden diğer bir ifadeyle yüklenme ve kefalet senedinde yer alan borçtan kaynaklandığı; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun öğretim elemanı yetiştirmeye ilişkin 35. maddesinde, "Yükseköğretim kurumları; kendilerinin ve yeni kurulmuş ve kurulacak diğer yükseköğretim kurumlarının ihtiyacı için yurt içinde ve dışında, kalkınma planı ilke ve hedeflerine ve Yükseköğretim Kurulunun belirteceği ihtiyaca ve esaslara göre öğretim elemanı yetiştirirler. (Ek fıkra: 17/08/1983 - 2880/18 md.) Öğretim elemanı yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerin araştırma görevlisi kadroları, araştırma veya doktora çalışmaları yaptırmak üzere başka bir üniversiteye, Yükseköğretim Kurulunca geçici olarak tahsis edilebilir. Bu şekilde doktora veya tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik payesi alanlar, bu eğitimin sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine dönerler. / (Ek fıkra: 17/08/1983 - 2880/18 md.) Yurt içi veya yurt dışında yetiştirilen öğretim elemanları, genel hükümlere göre bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında mecburi hizmetlerini yerine getirmek zorundadırlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere, yükseköğretim kurumlarında görev verilmez. Özel kanunlarla getirilen mecburi hizmet çalışmaları bu hüküm dışındadır." hükmünün yer aldığı; olayda, davacının Kocaeli Üniversitesi SBE'de görevlendirilmeden önce müteselsil yüklenme senedi ve kefalet senedi ile, mecburi hizmet süresi dolmadan hizmetinde bulunduğu Yüksek Öğretim Kurumu ve mecburi hizmetinin devredildiği kurum tarafından görevden çekilmiş sayıldığında mecburi hizmetine tekabül eden ödemelerin tamamının ve % 50 fazlası ile ayrıca bu ödemelere ilişkin sarf tarihinden itibaren hesaplanacak yasal vs. vergi ve kanuni ödemelerle birlikte Adıyaman Üniversitesi emrine nakden ve defaten ödemeyi kabul ve taahhüt etmiş bulunduğu, söz konu yüklenme ve kefalet senedi ile, Üniversiteye karşı mecburi hizmet yükümlülüğü ya da parasal karşılığı taahhüt edilmek suretiyle Üniversite ile araştırma görevlisi arasında, tarafların karşılıklı hak ve yükümlülüklerini içeren bir sözleşme ilişkisi kurulduğunun açık olduğu; dolayısıyla, uyuşmazlığın taraflar arasındaki sözleşmeden diğer bir ifadeyle yüklenme ve kefalet senedinde yer alan borçtan kaynaklandığı; sözleşmede yer alan borçtan kaynaklanan uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli bulunduğu gerekçesiyle; 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısının yazılı düşüncesi istenilmemiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 13.10.2014 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı idare vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Gaziantep Üniversitesinde araştırma görevlisi olarak görev yaparken, 2547 sayılı Yasanın 35. maddesi kapsamında doktora eğitimi alması amacıyla Kocaeli Üniversitesinde görevlendirilen, bu esnada imzaladığı taahhüt ve kefalet senedi Davalı Rektörlüğe aktarılan davacının; mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılması ve doktora öğretimine görevlendirilirken imzalamış olduğu taahhütname ve kefalet senedinin tarafına iade edilmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin Adıyaman Üniversitesi Rektörlüğünün 05.11.2013 Tarih ve 84776830/3945 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun, "Öğretim elemanı yetiştirme" başlıklı 35. maddesinde "Yükseköğretim kurumları; kendilerinin ve yeni kurulmuş ve kurulacak diğer yükseköğretim kurumlarının ihtiyacı için yurt içinde ve dışında, kalkınma planı ilke ve hedeflerine ve Yükseköğretim Kurulunun belirteceği ihtiyaca ve esaslara göre öğretim elemanı yetiştirirler.

(Ek fıkralar: 17/8/1983-2880/18 md.) Öğretim elemanı yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerin araştırma görevlisi kadroları, araştırma veya doktora çalışmaları yaptırmak üzere başka bir üniversiteye, Yükseköğretim Kurulunca geçici olarak tahsis edilebilir. Bu şekilde doktora veya tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik payesi alanlar, bu eğitimin sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine dönerler.

Yurt içi veya yurt dışında yetiştirilen öğretim elemanları, genel hükümlere göre bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında mecburi hizmetlerini yerine getirmek zorundadırlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere, yükseköğretim kurumlarında görev verilmez. Özel kanunlarla getirilen mecburi hizmet

çalışmaları bu hüküm dışındadır.” hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacının Gaziantep Üniversitesi’nde araştırma görevlisi olarak görev yapmakta iken, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 35.maddesi uyarınca Kocaeli Üniversitesi’nde görevlendirildiği; Gaziantep Üniversitesine karşı Kamu Personeline Mahsus Yüklenme Senedi ve Muteber İmzalı Müteselsil Kefalet Senedi imzaladığı; daha sonra Adıyaman Üniversitesine atandığı, mecburi hizmet yükümlülüğünün de anılan Üniversiteye devredildiği; bilahare, yerine getirmesi gereken mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılması ve doktora öğretimine görevlendirilirken imzalamış olduğu taahhütname ve kefalet senedinin tarafına iade edilmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin Adıyaman Üniversitesi Rektörlüğünün 05.11.2013 Tarih ve 84776830/3945 sayılı kararının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu duruma göre, taahhüt ve kefalet senedinin davacı ve kefilleri tarafından tek taraflı olarak imzalanarak idareye karşı taahhütte bulunulması karşısında, davacı tarafından mecburi hizmet yükümlülüğünün iptali istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı’nın başvurusunun kabulü ile davalı Rektörlük vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Şanlıurfa İdare Mahkemesi kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı’nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı Rektörlük vekilinin GÖREV İTİRAZININ REDDİNE İLİŞKİN Şanlıurfa İdare Mahkemesinin 18.2.2014 gün ve E:2013/3074 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 13.10.2014 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Eyüp Sabri BAYDAR	Ali ÇOLAK	Nurdane TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali ÖĞÜŞ	Ayhan AKARSU	Mehmet AKBULUT